

Računovodstveni obuhvat prihoda i rashoda poduzeća Valamar Riviera d.d

Radeljević, Anamarija

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:974246>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-22**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

ANAMARIJA RADELJEVIĆ

**RAČUNOVODSTVENI OBUHVAT PRIHODA I
RASHODA PODUZEĆA VALAMAR RIVIERA d.d.**

Završni rad

Pula, rujan 2019.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

ANAMARIJA RADELJEVIĆ

**RAČUNOVODSTVENI OBUHVAT PRIHODA I
RASHODA PODUZEĆA VALAMAR RIVIERA d.d.**

Završni rad

JMBAG: 0303059645 ,redovita studentica

Studijski smjer: Management i poduzetništvo

Predmet: Poslovno računovodstvo

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentor : izv. prof. dr. sc. Ticijan Peruško

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. POJMOVNO ODREĐENJE I VRSTE PRIHODA	2
2.1 Pojam i struktura prihoda.....	2
2.2 Poslovni prihodi.....	4
2.3 Financijski prihodi.....	6
2.4 Priznavanje i mjerenje prihoda	7
3. POJMOVNO ODREĐENJE I VRSTE RASHODA.....	8
3.1 Pojam i struktura rashoda.....	8
3.2 Poslovni rashodi.....	10
3.3 Financijski rashodi	13
3.4 Priznavanje i mjerenje rashoda	14
4 RAČUN DOBITI I GUBITKA.....	16
4.1. Pojmovno definiranje računa dobiti i gubitka	16
4.2 Struktura računa dobiti i gubitka	17
4.3 Metode sastavljanja računa dobiti i gubitka	20
5 RAČUNOVODSTVENI OBUHVAT PRIHODA I RASHODA NA PRIMJERU PODUZEĆA VALAMAR RIVIERA D.D.	21
5.1 Ukratko o poduzeću Valamar Riviera d.d.....	21
5.2 Računovodstvene politike u obuhvatu prihoda i rashoda	23
5.3 Struktura prihoda poduzeća Valamar Riviera d.d	26
5.4 Struktura rashoda poduzeća Valamara Riviera d.d.....	29
5.4. Analiza kretanja prihoda i rashoda u poduzeću Valamar Riviera d.d.	35
6. ZAKLJUČAK	38
7. LITERATURA	40
8. POPIS GRAFIKONA.....	42
9. POPIS SLIKA.....	43
10. POPIS TABLICA.....	44
11. SAŽETAK	45
12. SUMMARY	46

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Anamarija Radeljević, kandidat za prvostupnika ekonomije, smjera Management i poduzetništvo , ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, 23. rujna 2019. godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, **Anamarija Radeljević**, dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „**RAČUNOVODSTVENI OBUHVAT PRIHODA I RAHODA PODUZEĆA VALAMAR RIVIERA d.d.**“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 23. rujan 2019.

Potpis

1. UVOD

Prihodi i rashodi su važna ekonomska kategorija koja označava uspjeh poslovanja poduzeća. Ove kategorije su temeljne financijske okosnice koje pružaju uvid u razinu uspjeha poduzeća tako da se njihovom analitičkom predodžbom može steći uvid u analitiku nekog poslovnog pothvata. Upravo sam uspjeh, konkurentnost, generiranje pozitivnog ili negativnog financijskog rezultata kao i financijski opstanak poduzeća na tržištu ovisi o prihodima i rashodima.

Dobit ili gubitak poduzeća dobiva se konfrontiranjem rashoda i prihoda, koji služi kao mjera uspješnosti poduzeća. Poduzeća uvijek teže ostvarenju dobiti i pozitivnog financijskog rezultata te kao takva uvijek nastoje postići maksimalne prihode i minimalne rashode da bi ostvarili planirani poslovni rezultat.

Predmet istraživanja ovoga rada je računovodstveno praćenje prihoda i rashoda na primjeru poduzeća Valamar gdje će se kroz tri obračunska razdoblja prikazati načini obuhvata i uspjeh poslovanja odabranog poduzeća. **Problem istraživanja** obuhvaća računovodstveno praćenje prihoda i rashoda, kao i njihova uloga u analizi poslovanja, primarno teorijski generalno, a potom na primjeru društva Valamara. Definirat će se na koji način prihodi i rashodi utječu na poslovanje poduzeća, a potom prikazati na odabranom poduzeću.

Cilj rada je analitički objasniti ulogu prihoda i rashoda u poduzeću te putem pojmovnog definiranja i analitičke raščlambe navedenih kategorija prikazati značaj prihoda i rashoda za uspjeh poduzeća. Svrha je rada spoznati važnost računovodstvene analitike prihoda i rashoda, te koliko se njihovim praćenjem može utjecati na uspjeh poduzeća.

2. POJMOVNO ODREĐENJE I VRSTE PRIHODA

Prihodi su osnovna komponenta poslovanja poduzeća, koja se ostvaruje obavljanjem glavne djelatnosti poduzeća, putem financijskih transakcija pomoću kojih ostvaruje ekonomske koristi ili ostvaruje izvanredne ekonomske koristi od nepredvidivih poslovnih aktivnosti, tada se u računovodstvu poduzeća govori o njegovim prihodima, načinu na koji ih ono ostvaruje u svom poslovanju, te kakva je njihova struktura.

Prihodi stoga predstavljaju vrlo važnu značajku u određivanju smjera i aktivnosti poslovanja poduzeća jer oni su upravo ti od kojih ovisi likvidnost, solventnost, opstanak na tržištu, konkurentnost, financijski rezultat, te uspjeh u odnosu na konkurenciju.

U ovom poglavlju će biti riječi o pojmu i strukturi prihoda, poslovnim prihodima, financijskim prihodima, te o priznavanju i mjerenju prihoda.

2.1 Pojam i struktura prihoda

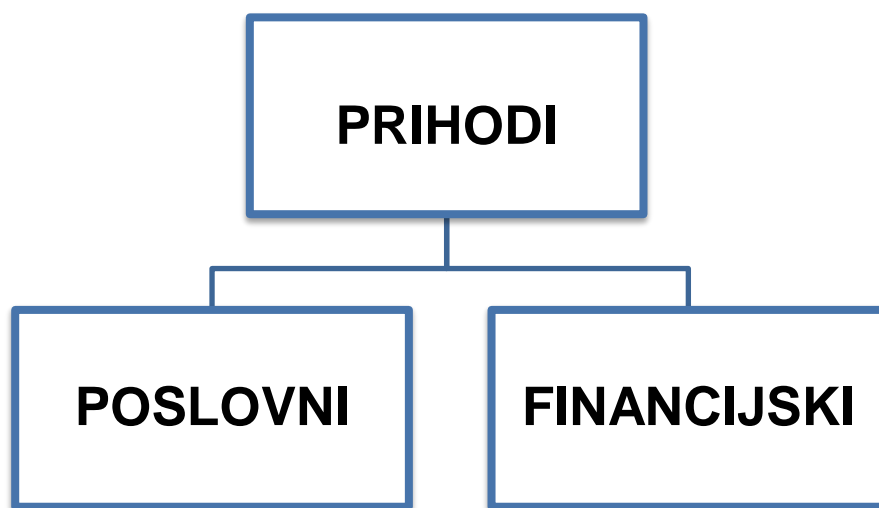
Poslovno poduzeće predstavlja samostalnu gospodarsku, tehničku i društvenu cjelinu koja proizvodi i prodaje dobra ili usluge za potrebe tržišta, koristeći se resursima potrebnima za proizvodnju i snoseći poslovni rizik, radi ostvarivanja dobiti i drugih ciljeva, dakle prihodi su u pravilu vrijednost prodanih proizvoda, robe i pruženih usluga u određenom razdoblju. Prihodi, koji su najvažnija financijska komponenta poduzeća predstavljaju „povećanje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanje imovine odnosno smanjena obveza, što za posljedicu ima povećanje glavnice, ali ne ono u svezi s uplatama od strane sudionika u glavnici“ (Grupa autora, 2003).

Prihodi su tako identificirani kao neizostavan element poslovanja poduzeća i vrlo bitni za utvrđivanje rezultata poslovanja poduzeća. Zbog važnosti prihoda poduzeća

moraju biti dobro upoznata s njihovim značenjem, priznavanjem, mjerenjem i vrstama te njihovim iskazivanjem u poslovnim knjigama (Tušek et.al. 2016.).

Poduzeće se osniva u svrhu ostvarenja poslovnog poduhvata iz kojeg se očekuje pozitivan poslovni rezultat, odnosno ostvarenje dobiti. Kako bi poduzeće bilo profitabilno ono mora imati snažnu organizacijsku strukturu i dobro organizirane poslovne aktivnosti. Uz to treba imati i vlastiti financijski plan iz kojega će se moći pratiti sve važne stavke koje utječu na ostvarenje profita. Financijski plan sadrži proračun rashoda, prihoda i financijskih rezultata.

Grafikon 1 Vrsta prihoda

Izvor: Izrada autorice prema definiciji prihoda

Osim razrade definicije prihoda potrebno je razmotriti i njihovu osnovnu podjelu, odnosno što ukupna komponenta prihoda u sebi obuhvaća. Prihodi prema Zakonu o računovodstvu (NN 116/18) dijele se na poslovne i financijske prihode. Poslovni prihodi i prihodi od financiranja čine prihode iz redovitog poslovanja.

Prema računu dobiti i gubitka za male poduzetnike razlikuju se samo osnovne skupine prihoda: prihodi iz osnovne aktivnosti i prihodi iz drugih aktivnosti. Prema širem računu dobiti i gubitka za srednje i velike poduzetnike, prihodi iz osnovne aktivnosti

raščlanjuju se na prihod od prodaje, prihod na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga te ostali poslovni prihodi (Sikavica i Bahtijarević Šiber, 2001.).

Druga skupina prihoda obuhvaća prihode od sudjelujućih interesa, prihode od ostalih ulaganja i zajmova te prihode od ostalih interesa i slične prihode s povezanim i nepovezanim poduzećima (Sikavica i Bahtijarević Šiber, 2001.).

U strukturi prihoda poslovni prihodi imaju najveći udio, osim izuzetnih situacija kada poduzeće može ostvariti veći prihod od financijskih transakcija. Prihodi od prodaje zauzimaju najveći udio u poslovnim prihodima jer se odnose na redovnu poslovnu djelatnost poduzeća putem kojih ono iz svojih svakodnevnih poslovnih aktivnosti obavlja djelatnost zbog koje postoji. Financijski prihodi nastaju od ulaganja slobodnih novčanih sredstava poduzeća, temeljem kojih se ostvaruju prihodi u obliku kamata na uložena sredstva.

2.2 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi su prihodi koji nastaju od osnovne djelatnosti poduzeća. Struktura poslovnih prihoda ovisi o vrsti djelatnosti kojom se bavi (proizvodanja, trgovina ili pružanje usluga).

Najznačajniji poslovni prihodi su

- Prihodi od prodaje proizvoda, usluga i robe
- Prihodi od subvencija, donacija, potpora i poticaja
- Prihodi od zakupnina i najamnina
- Prihodi po osnovi upotrebe vlastitih proizvoda i usluga za interne potrebe
- Ostali poslovni prihodi

Prihodi od prodaje proizvoda ostvaruju se na temelju prodaje proizvoda tijekom poslovne godine koja se iskazuje u poslovnim knjigama na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava uz pretpostavku da su ispunjeni uvjeti za priznavanje prihoda. (Gulin, 2018.)

Dokument koji se koristi za ispunjavanje uvjeta o priznavanju naziva se račun koje poduzeće isporučuje za prodane proizvode kupcima. Poduzeća, svoje proizvode prodaju trgovini na veliko ili malo, ustanovama, državnim institucijama i ostalim kupcima. Računi se ispostavljaju na temelju otpremnice ili drugih dokumenata koji dokazuju isporuku proizvoda. (Gulin,2018)

Isto vrijedi i za uslugu, ovaj prihod treba priznati prema stupnju dovršenosti usluge na datum sastavljanja financijskog izvještaja. Uvjet da bi se na ovaj način priznali prihodi od pružanja usluga je da se rezultat transakcije za pružene usluge može pouzdano izmjeriti. Kada se rezultat transakcije ne može pouzdano izmjeriti prihod se priznaje samo u visini priznatih rashoda. Također, prihodi od prodaje robe priznaju se na isti način, priznaje se temeljem prodaje robe kupcima.

Prihodi od donacija, subvencija, potpora i poticaja, najčešće vidimo u određenim djelatnosti kao što su poljoprivreda, komunalne djelatnosti i slično, država iz određenih interesa daje poduzećima, uz ispunjene uvjeta, novčane potpore. (Gulin, 2016.) Državna potpora ne mora se iskazivati samo u novčanim jedinicama, nekad se radi i o imovini.

Prihodi od zakupnina i najamnina nastaju iznajmljivanjem vlastite imovine drugom poduzeću. Prihodi od najma priznaju se ravnomjerno kroz cijelo razdoblje trajanja najma, te se taj prihod priznaje u razdoblju na koje se odnosi, osim u situacijama kada se radi o unaprijed naplaćenju najmnini.

Prihodi po osnovi upotrebe vlastitih proizvoda i usluga za interne potrebe nastaju korištenjem vlastitih proizvoda ili usluga. Kada poduzeće koristi vlastite proizvode ili usluge, ne stječe ekonomsku korist niti poduzeće ima izdatke zbog stjecanja istih. Iako

se koriste vlastiti proizvodi priznavanje prihoda ipak je potrebno jer se na taj način realnije prikazuje opseg aktivnosti (proizvodnje, građenja, pružanja usluga) u razdoblju kada su proizvedena imovina ili usluga u upotrebi za vlastite potrebe (Gulin, 2006.).

Ostali poslovni prihodi jesu prihodi koji se ne dešavaju redovno odnosno nisu uobičajeni te ih se ne može planirati niti predvidjeti, a ovdje ubrajamo prihode od ukidanja dugoročnih rezerviranja, prihodi od otpisa obveza, viškovi i dr.

2.3 Financijski prihodi

Financijski prihodi nastaju kao rezultat ulaganja viška novčanih sredstava u financijsku imovinu. Nastaju u obliku poslovnih transakcija između povezanih i nepovezanih društava. Kada se isti događaju između povezanih društava, tada su oni u strukturi prihoda u računu dobiti i gubitka predviđeni kao posebne stavke sukladno ZOR – u (NN 116/18, čl. 8) iz odnosa s vlasnički povezanim društvima. Ovi financijski prihodi se računovodstveno knjiže na kontu grupe 7 kontnoga plana.

Najznačajniji financijski prihodi su :

- Prihodi od kamata
- Prihodi od dividendi
- Pozitivne tečajne razlike
- Prihodi od prodaje vrijednosnih papira

Prihodi od kamata, priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi. Kamate predstavljaju financijski prihod koji se ostvaruje dan po dan, i to svaki dan (Gulin, 2001.) Nastaju kao prinos za korištenje novca od strane drugih pravnih ili fizičkih osoba. Najčešće ovdje ubrajamo kamate za dane zajmove ili kredite, kupljene obveznice, ulaganje u vrijednosne papire i dr.

Prihodi od dividendi jesu prinos na ulaganja u dionice drugih poduzeća. Dividenda je dio dobiti dioničkog društva koji se isplaćuje vlasnicima dionica, odnosno, vlasnicima kompanije. Odluka o isplati dividendi donosi se na godišnjoj skupštini. Da li će se isplatiti i koliko će iznositi ovisi o rezultatu poslovanja kompanija i o potrebama za novo investiranje.

Prihodi od tečajne razlike nastaju kao posljedica promjene srednjih tečajeva stranih valuta, pa iz toga proizlazi da se usklađenost u kunama u protuvrijednost deviznih potraživanja i obveza uspostavlja u knjigovodstvu evidentiranjem nastalih pozitivnih i negativnih tečajnih razlika. (Gulin et. al., 2001).

Prihodi od prodaje vrijednosnih papira nastaju kada poduzeće ostvari dobitak od prodaje financijske imovine.

2.4 Priznavanje i mjerenje prihoda

Relevantno računovodstveno načelo za priznavanje i mjerenje prihoda je načelo nastanka događaja. Kod prodaje roba i proizvoda prihodi su priznati kada je subjekt prenio na kupca značajne rizike i koristi od vlasništva nad robom i proizvodom. Priznaje se kada se iznos može pouzdano izmjeriti, kada je vjerojatno da će ekonomske koristi povezane s transakcijom pritjecati u poduzeće, te kada se troškovi koji su povezani s transakcijom mogu pouzdano izmjeriti. Prihodi od kamata i dividendi temelje se na tome da se kamata priznaje primjenom efektivne kamatne stope, a dividenda će se priznati kada je ustanovljeno dioničarevo pravo na isplatu dividendi. (Tominac. et. al. 2008.).

Sukladno HSFI 15 – za priznavanje prihoda od prodaje usluga, koristi se metoda stupnja dovršenosti kod koje se prihod priznaje u razdoblju u kojemu je usluga izvršena. Kada se ishod transakcije u vezi pružanja usluge ne može pouzdano procijeniti, prihod

se priznaje samo u visini priznatih rashoda (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2009.).

Prihodi se ne priznaju kod zamjene robe, u tom se slučaju transakcija priznaje kao prihod koji se mjeri po fer vrijednosti primljenih roba ili usluga usklađenoj za iznos transferiranog novca (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2009.).

3. POJMOVNO ODREĐENJE I VRSTE RASHODA

Rashodi su element mjere uspješnosti poduzeća i njegova poslovanja jer svako poduzeće nastoji minimizirati svoje troškove da bi ostvarilo što veći pozitivni financijski rezultat. Rashodi čine negativnu komponentu financijskog rezultata. Nastaju kao posljedica smanjenja imovine ili povećanja obveza te utječu na smanjenje glavnice ili kapitala poduzeća, ali ne onog dijela koji je vezan sa raspodjelom glavnice sudionicima (Žager 2008). Oni uzrokuju smanjenje ekonomske koristi poduzeća te su stoga negativna komponenta, ali činjenica je da svako poduzeće koje posluje stvara rashode jer bi bez njih poslovanje bilo nemoguće.

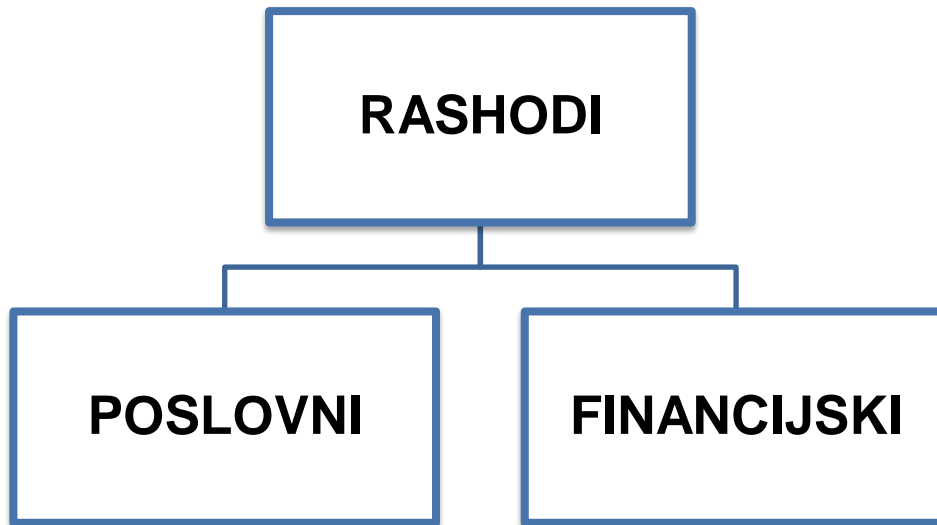
U ovom poglavlju biti će riječ o definiciji i strukturi rashoda, njihovoj raščlambi na poslovne i financijske rashode, prikaz rashoda, te objašnjenje mjere i priznavanje rashoda.

3.1 Pojam i struktura rashoda

Definicija rashoda podrazumijeva smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili stvaranja obveza što za posljedicu ima smanjenje glavnice (Gulin 2001.). Rashodi se iskazuju u poslovnim knjigama na temelju dokaza nastanka a

zapravo su ulaganja u poslovni proces, koja su nužna za obavljanje djelatnosti, te sučeljavajući se sa prihodima utvrđuju rezultat poslovanja nekog poduzeća za određeno obračunsko razdoblje. U definiciju rashoda ubrajaju se i gubici koji za razliku od rashoda ne proizlaze iz redovnih poslovnih aktivnosti to su npr. požar, poplava, gubitci iz katastrofa, ali i prodaja dugotrajne imovine.

Grafikon 2 Vrste rashoda

Izvor: Izrada autorice prema definiciji rashoda

Grafikon 2. ukazuje na to da se rashodi dijele na poslovne i financijske rashode. Ovakva struktura rashoda je implementirana u svakom poduzeću i sastavni je dio njegova izvještaja o dobiti. (Žager 2008.). Poslovni rashodi su rashodi koji ovise o vrsti djelatnosti kojom se poduzeće bavi i metodama obračuna troškova, čine ih materijalni troškovi, troškovi amortizacije, osoblja i drugih a usko su vezani u proizvodnju gotovih, poluproizvoda i pružanju usluga u proizvodnoj djelatnosti. Nadalje, financijski rashodi zauzimaju manji postotak jer su oni usmjereni na financijska dugovanja koja nastaju u poslovanju poduzeća, za unaprjeđenje poslovanja i financijsku stabilizaciju, proizlaze iz upotrebe tuđih resursa (financijske imovine), a to su rashodi od kamata, tečajnih razlika s povezanim ili nepovezanim poduzećima te gubici pri prodaji dionica.

Uz pojam rashodi, također moramo spomenuti i pojmove utrošak, izdatak i trošak. Utrošak predstavlja fizičko ulaganje resursa pri izvršenju određenog poslovnog procesa te se iskazuje u naturalnim jedinicama (kom, kg, m, l) Nadalje izdatak, koji se odnosi na odljev novčanih sredstava s računa poslovnog subjekta, primjerice, penali, kazne i slično. Pojam trošak i rashod su prema računovodstvenom gledalištu dva različita pojma ali dvije ekonomske kategorije koje su međusobno povezane. Trošak je zapravo širi pojam od rashoda budući da rashodi predstavljaju samo dospjele troškove. Prema tome, trošak predstavlja vrijednosno izrađeni utrošak resursa korištenih u izvršenju određenih poslovnih aktivnosti subjekta, najčešće u proizvodnji proizvoda i pružanju usluga, te se izražavaju u novčanim jedinicama. (Gulin, 2018).

Međutim, svaki trošak koji nastane u određenom obračunskom razdoblju ne mora nužno odmah postati i rashod. Razlog tomu je vremenska nepodudarnost trenutka nastanka troška i njegovog priznavanja kao rashoda, razlikujemo nedospjele i dospjele troškove.

Nedospjeli troškovi su troškovi koji su uključeni u knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine i zaliha, te postaju dospjeli kada se imovina utroši, proda ili na drugi način otuđi. Dospjeli troškovi su troškovi koji su pri razdoblju nastanka postali rashodi, odnosi se na troškove uprave i prodaje. Dakle, svi troškovi postaju rashodi, samo je pitanje u kojem vremenskom roku odnosno u kojem obračunskom razdoblju.

Nakon kratkog uvoda u pojam, strukturu i razliku između troškova i rashoda u sljedećim pod poglavljima obradit ćemo se detaljnije poslovnih i financijskih rashoda.

3.2 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi nastaju uslijed osnovne djelatnost poduzeća, a visina i struktura ovise o vrsti učinaka i obujmu djelatnosti, priznaju se u visini nabavne vrijednosti, u trenutku isporuke robe, a ne u trenutku naplate.

Najčešći poslovni rashodi odnose se na:

- Materijalne troškove
- Troškovi sirovina i materijala
- Troškovi prodane robe
- Troškove osoblja
- Amortizacija
- Vrijednosno usklađivanje dugotrajne i kratkotrajne imovine osim financijske imovine
- Rezerviranja
- Ostali troškovi poslovanja i ostali poslovni rashodi

Materijalni troškovi obuhvaćaju troškove sirovina i materijala, troškove prodane robe, energije, ambalaže, rezervne dijelove i ostale vanjske troškove primjerice troškovi usluga, a priznaju se u skladu s HSFI-om 10 i MRS-om 2. Materijalni troškovi su zapravo potrošne vrijednosti materijala u proizvodnji ili prometu roba. Na primjer troškovi ambalaže su troškovi pakiranja vlastitih proizvoda.

Troškove sirovina i materijala dijelimo na osnovne sirovine i materijale, pomoćni materijal, materijal za čišćenje, uredski materijal i slično. Zapravo obuhvaćaju utrošene sirovine i materijal, utrošenu energiju (troškovi električne energije, plina i drugo), utrošene rezervne dijelove koji se kapitalizacijom iskazuju kao dugotrajna imovina u svrhu obračuna utroška rezervnih dijelova putem amortizacije, te otpis sitnog inventara (čiji je vijek trajanja u pravilu kraći od jedne godine).

Troškovi prodane robe predstavljaju nabavnu vrijednost prodane robe, koja uključuje kupovnu cijenu, carinu, troškove prijevoza i druge troškove koji su nastali pri transportu robe do skladišta zatim mjesta prodaje.

Troškovi osoblja dijele se na tri stavke i to neto plaće i nadnice, troškovi poreza i doprinosa iz i na plaću. Kao nadnice i plaće iskazuju se neto plaće koje se odnose na

obračunsko razdoblje, bez obzira na to da li su isplaćene ili ne. Troškovi poreza i doprinosa obuhvaćaju porez na dohodak, prirez te doprinos za mirovinsko osiguranje. Doprinosi na plaće su doprinos za zdravstveno osiguranje, poseban doprinos za zdravstveno osiguranje u slučaju ozljede na radu i doprinos za zapošljavanje.

Amortizacija predstavlja postupno trošenje određene dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine tijekom njezina vijeka upotrebe. Amortizacijski iznos pojedine imovine raspoređuje se sustavno tijekom njenog korisnog vijeka upotrebe primjenom različitih metoda amortizacije.

Vrijednosno usklađenje dugotrajne i kratkotrajne imovine (osim financijske imovine) iskazuje se po nabavnoj ili fer vrijednosti, međutim, ako se dugotrajna imovina ošteti, uništi ili kada njezina tržišna vrijednost padne ispod knjigovodstvene vrijednosti prema standardima se provodi smanjenje na nadoknadivu vrijednost za koju se očekuje da će se nadoknaditi od budućeg korištenja sredstava uključujući i ostatak vrijednosti kod otuđenja. Dok se vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine odnosi na smanjenje vrijednosti zaliha i potraživanja.

Rezerviranje je obveza nepredviđenog vremena ili iznosa, a priznaje se kao rashod ako i samo ako poduzetnik ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlih događaja, ako je vjerojatno da će podmirenje obveza smanjiti ekonomske koristi te ako se iznos obveze može pouzdano izmjeriti.

Ostali poslovni troškovi i rashodi jesu porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatu, a odnose se, primjerice, na porez na korištenje javnih površina, na korištene objekte i zemljišta, darovanja i sponzorstva, manjkovi i ostalo. Zatim vanjski troškovi koji obuhvaćaju prijevozne, poštanske i telefonske usluge, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, troškove promidžbe, reklame, komunalne usluge te razne druge usluge.

Struktura poslovnih rashoda razlikuje se i ovisi o vrsti djelatnosti kojom se poduzeće bavi. Način obuhvata razlikovati će se kod poduzeća koji se bave uslužnim djelatnostima, trgovinom ili pak proizvodnjom.

Poslovni rashodi u poduzećima koja obavljaju uslužnu djelatnost, to jest isporuka usluga nemaju usluge na zalihama, iz čega proizlazi da su poslovni prihodi ali i poslovni rashodi priznati u određenom obračunskom razdoblju kada je usluga obavljena/isporučena kupcu.

Poslovni rashodi u poduzećima koja obavljaju djelatnost trgovine obuhvaćaju dvije podjele a to su trošak nabave i troškovi poslovanja trgovine. Ukupni iznos troškova trgovine nastao tijekom poslovne godine, rashod je istog razdoblja i nadoknađuje se iz prihoda od prodaje robe odnosno iz ostvarene razlike u cijeni trgovačke robe. (Gulin, 2018.) Bitno je istaknuti da trgovine na malo i veliko primjenjuju isti postupak prijenosa troškova kao i kod poduzeća koja se bave uslužnim djelatnostima.

Poslovni rashodi u poduzećima koja se bave proizvodnjom, razlikuju se zbog toga što nastali troškovi koji su evidentirani na kontima troškova, ne mogu odmah u cijelosti priznati kao rashodi, te će se isti priznati kada dođe do prodaje gotovih proizvoda. Razlikujemo dvije skupine troškova a to su troškovi proizvoda i troškovi razdoblja. Pod troškovima proizvoda smatramo troškove koji su nastali u procesu proizvodnje, te se priznaju pri prodaji istih. Kod troškova razdoblja ubrajamo troškove koji nisu bili nužni za samu proizvodnju proizvoda, ali su isto tako bitni, a radi se o troškovima marketinga, administracije, te se priznaju kao rashodi u razdoblju u kojem su nastali.

3.3 Financijski rashodi

Financijski rashodi nastaju korištenjem tuđih novčanih sredstava, a to su redovne i zatezne kamate, negativne tečajne razlike, rashodi od ostalih financijskih ulaganja i zajmova i ostali financijski rashodi.

Rashodi od redovnih kamata određeni su Zakonom o obveznim odnosima, radi se o stopama koje je pravna osoba dužna platiti u određenom roku, a stope su propisane i poznate. Rashode od zateznih kamata dužnik mora platiti jedino ako kasni s

podmirenjem obveza, rok plaćanja i iznos zatezних kamata proizlazi iz trgovačkih ugovora.

Negativna tečajna razlika je razlika koja proizlazi iz pretvorbe određenog broja jedinica valute u drugu valutu. Tečajna razlika nastati će ako je između datuma transakcije i datuma namire došlo do promjene tečaja strane valute. Negativne tečajne razlike iskazuju se kao rashod razdoblja u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su tečajne razlike nastale.

Ostali financijski rashodi mogu biti gubici od prodaje dionica (udjela) kada je postignuta niža prodajna cijena smatraju se porezno priznatim rashodima.

U rashode financiranja ubrajaju se iznosi naknada koje trgovačko društvo plaća za korištenje tuđe imovine. Dakle, to su naknade koje se plaćaju kao kamata za korištene kredite i zajmove, diskonti pri prodaji vrijednosnih papira i potraživanja prije njihovoga dospjeća, kamate redovne i zatezne zbog odgode plaćanje obveza dobavljačima i drugih obveza (plaće radnicima, porezi i drugo), obveze po valutnoj klauzuli, negativne tečajne razlike i drugo.

3.4 Priznavanje i mjerenje rashoda

Pri priznavanju rashoda potrebno je voditi brigu o nekoliko načela, a to su načelo nastanka poslovnih događaja, načelo opreznosti te načelo sučeljavanja prihoda i rashoda, jer rashodi se priznaju kada u budućnosti dolazi do ekonomskih koristi koje se vežu uz povećanje obveza ili smanjenje imovine. Rashodi se priznaju i kada se ekonomske koristi nekih stavki ne mogu više očekivati, te se svaka stavka pojedinačno evidentira kao rashod i ne navodi u bilanci kao imovina. Također, rashodi se priznaju i kada obveze nastaju bez priznavanja imovine prilikom pojave određenih obveza, poput davanja obveza prema garanciji.

Mjerenje podrazumijeva utvrđivanje novčanih iznosa po kojima bi se rashodi i ostale kategorije trebali priznati u financijskim izvještajima. Rashodi se u financijskim izvještajima uobičajeno mjere po povijesnom trošku, odnosno u iznosu novca koji je stvarno plaćen za stjecanje neke imovine ili koji se očekuje da će biti plaćen za podmirenje određene obveze. (Gulin, 2018)

Standard HSFI 16 propisuje kriterije za priznavanje, mjerenje i objavljivanje rashoda u financijskim izvještajima poslovnih subjekata. Ovaj standard obuhvaća rashode koji proizlaze iz raspodjele kapitala sudionika te rashode koji nastaju iz transakcija i poslovnih događaja. Rashodi se u računu dobiti i gubitka priznaju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi proizlazi iz smanjenja imovine ili povećanja obveza i kada se mogu pouzdano izmjeriti na temelju izravne povezanosti između nastalih troškova i određene stavke prihoda. Ovaj proces naziva se sučeljavanje rashoda s prihodima a uključuje istodobno priznavanje prihoda i rashoda koji proizlaze izravno iz istih transakcija.

Sukladno Odluci o objavljivanju međunarodnog standarda financijskog izvještavanja objavljenoj u Narodnim novinama poduzetnici su dužni primjenjivati ovaj standard za razdoblje započeto 1.siječnja 2016.godine i kasnije, uz prepravljanja početnih stanja u bilanci na dan 1. siječnja 2016. godine ili kasnije, ako je potrebno, bez prepravljanja informacija za usporedna razdoblja u računu dobiti i gubitka, izvještaju o promjenama kapitala i izvještaju o novčanom toku, te treba objaviti tu činjenicu. (Narodne novine 2016.) U bilješkama se obavezno objavljuje opis razloga i iznosa prepravaka te naziva pozicija u kojima su prepravci iskazani.

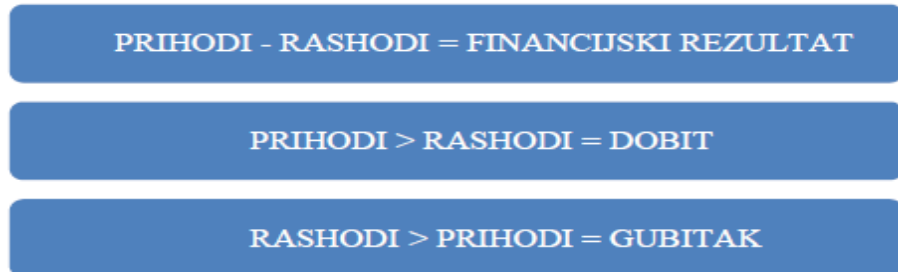
4 RAČUN DOBITI I GUBITKA

4.1. Pojmovno definiranje računa dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje prihode i rashode, u određenom obračunskom razdoblju. Prikazuje i njihovu razliku koja rezultira financijskim rezultatom odnosno dobitkom ili gubitkom (Tušek, et.al., 2016). Na temelju računa dobiti i gubitka ocjenjuje se uspješnost poslovanja, odnosno sposobnost ostvarivanja određenih ciljeva. Osnovni elementi računa dobiti i gubitka su prihodi i rashodi te njihova razlika – dobitak ili gubitak (Tušek. et. al., 2016.). Obvezni su ga sastavljati svi poduzetnici (mikro, mali, srednji i veliki), kao i pravne i fizičke osobe iz čl. 4. st. 3. ZOR-a, odnosno svaka pravna i fizička osoba koja je obveznik poreza na dobit, osim poduzetnika čije je poslovanje uređeno posebnim propisima i čije izvještaje propisuju nadležna nadzorna tijela. Da bi se račun dobiti i gubitka sastavio u skladu s navedenim propisima potrebno je prihode i rashode utvrditi i iskazati na način predviđen računovodstvenim standardima (HSF i MSFI).

Račun dobiti i gubitka glavni je pokazatelj financijske uspješnosti poduzeća. Za razliku od bilance, račun dobiti i gubitka je dinamičan financijski izvještaj koji prikazuje financijsko stanje poduzeća kroz cijelu godinu, te služi menadžerima za kontrolu poslovanja. Također, ovaj izvještaj služi internim korisnicima da bi spoznali važnost poslovanja svoga poduzeća te uvidjeli koliki je njihov doprinos u financijskom poslovanju. Za eksterne korisnike ovaj se izvještaj priprema prema Pravilniku o strukturi i sadržaju financijskih izvještaja.

Slika 1 Utvrđivanje financijskog poslovanja

Izvor: Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L. (2007): Osnove računovodstva - Računovodstvo za ne računovođe, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.

Slika 1. prikazuje izračun rezultata poslovanja u poduzeću gdje su prihodi i rashodi njegova temeljna komponenta putem kojeg se prikazuje rezultat poslovanja. Oni su, kako je već navedeno, osnovni elementi računa dobiti i gubitka i primjenom njih se utvrđuje kako poduzeće posluje. Njihova razlika predstavlja poslovni rezultat koji može biti pozitivan, negativan ili jednak nuli.

4.2 Struktura računa dobiti i gubitka

U tablici 1 je prikazana struktura računa dobiti i gubitka, odnosno kako je definiran zakonom prikaz računa o sveobuhvatnoj dobiti. U tablici se analitički može vidjeti njegova temeljna struktura.

Tablica 1 Sadržaj i struktura računa dobiti i gubitka

RAČUN DOBITI I GUBITKA					
U razdoblju 1.1.201_ do 31.12.201_					
Broj pozicije	Elementi zbroja	Oznaka pozicije	POZICIJA	<i>u kunama</i>	
				Prethodna godina	Tekuća godina
001	002+003	I.	POSLOVNI PRIHODI (002 + 003)		
002		1	Prihodi od prodaje		

003		2	Ostali poslovni prihodi		
004	004+008+007	II.	POSLOVNI RASHODI (005+006 +007+008+009+010)		
005		1	Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda		
006		2	Materijalni troškovi (007 + 009)		
007			a)Troškovi sirovina i materijala		
008			b)Troškovi prodane robe		
009			c)Ostali vanjski troškovi		
010		3	Troškovi osoblja (011 + 013)		
011			a)Neto plaće i nadnice		
012			b)Troškovi poreza i doprinosa iz plaće		
013			c)Doprinosi iz plaća		
014		4	Amortizacija		
015		5	Ostali troškovi		
016		6	Vrijednosno usklađenje (017+018)		
017			a)dugotrajne imovine (osim financijske imovine)		
019		2	b)kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)		
020		7	Rezerviranja		
021		8	Ostali poslovni troškovi		
022		III.	FINANCIJSKI PRIHODI (022+026)		
023		1	Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima		
024		2	Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima		

025		3	Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa		
026		4	Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine		
027		5	Ostali financijski prihodi		
028		IV.	FINANCIJSKI RASHODI (028+031)		
029		1	Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima		
030		2	Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s nepovezanim poduzetnicima		
031		3	Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine		
032		4	Ostali financijski rashodi		
033		V.	UDIO U DOBIT OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA		
034		VI.	UDIO U GUBITAK OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA		
035		VII.	IZVANREDNI- OSTALI PRIHODI		
036		VIII.	IZVANREDNI – OSTALI RASHODI		
037		IX.	UKUPNI PRIHODI (001+021+033+035)		
038		X.	UKUPNI RASHODI (004+028+034+036)		
039		XI.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (040- 041)		
040		1	Dobit prije oporezivanja		
041		2	Gubitak prije oporezivanja		
042		XII.	POREZ NA DOBIT		
043		XIII.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (044 – 045)		
044		1	Dobit razdoblja		
045		2	Gubitak razdoblja		

Izvor: Narodne novine (2016) : Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, Narodne novine d.d., Zagreb

4.3 Metode sastavljanja računa dobiti i gubitka

Metode sastavljanja računa dobiti i gubitka su:

- metoda prodanih učinaka (metoda razvrstavanja rashoda prema funkciji)
- metoda ukupnih troškova (metoda razvrstavanja troškova prema prirodnim vrstama).

Kada se u izvještaju o dobiti raščlanjuju rashodi prema funkciji, tada se implementira metoda čija je forma određena prema funkciji rashoda. Tu su rashodi prema definiciji dospjeli troškovi, odnosno troškovi koji se sučeljavaju nastalim prihodima. Kao takvi dijele se na dva dijela (Gulin, 2001):

- a) Troškovi proizvoda (troškovi direktnog materijala, troškovi direktnog rada i opći troškovi proizvodnje) su troškovi koji se uključuju u vrijednost proizvodnje i gotovih proizvoda vrednovanjem prema metodi ukupnih troškova.
- b) Troškovi razdoblja uključuju sve ostale troškove po prirodnim vrstama koji se odnose na funkcije uprave i prodaje (administrativni troškovi). To su troškovi prodaje (marketinga, distributivni troškovi, troškovi osoblja svi drugi materijalni troškovi i troškovi usluga koji se povezuju s funkcijom prodaje) i troškovi uprave (troškovi plaća uprave, administrativni troškovi, amortizacija, financijski rashodi i drugo)

Metode ukupnih troškova, odnosno razvrstavanja rashoda po prirodnim vrstama prema kojoj se sastavlja račun dobiti je propisana ZOR-om (NN 116/18 čl. 18) Ova metoda sastavljanja izvještaja o dobiti se prezentira u dvije varijante :

- a) Promjenom zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda gdje se korigiraju troškovi poslovanja nastali u obračunskom razdoblju. Tu će povećanje konačnih zaliha

utjecati na smanjenje rashoda poslovanja i smanjenje konačnih zaliha, što će u konačnici utjecati na povećanje rashoda poslovanja.

- b) Promjenom rashoda proizvodnje i gotovih proizvoda korigiraju se poslovni prihodi. Povećanje konačnih zaliha utjecati će na smanjenje poslovnih rashoda.

5 RAČUNOVODSTVENI OBUHVAT PRIHODA I RASHODA NA PRIMJERU PODUZEĆA VALAMAR RIVIERA D.D.

Valamar Riviera je turističko i hotelijersko poduzeće na hrvatskom tržištu koje u svom vlasništvu posjeduje niz hotela, kampova i drugih turističkih objekata. Jedno je od najrazvijenijih na hrvatskom hotelskom tržištu te kao takvo snažno razvija svoje poslovanje temeljeno na produktivnosti, učinkovitosti i konkurentnosti.

Nakon teorijske obrade računovodstvenog praćenja prihoda i rashoda poslovanja te raščlambe istih i spoznaje njihove važnosti, u ovom poglavlju biti će riječi o računovodstvenom praćenju i analitici kretanja Valamara kroz tri obračunska razdoblja. Prvo će se predstaviti samo poduzeće, potom će se prikazati njegove računovodstvene politike koje obuhvaćaju prihode i rashode, prikazat će se struktura prihoda i rashoda ove kompanije, da bi se potom mogla izvršiti analiza kretanja istih kroz tri obračunska razdoblja, konkretnije od 2016. do 2018. godine.

5.1 Ukratko o poduzeću Valamar Riviera d.d.

Valamar Riviera je u Hrvatskoj najsnažnije hotelsko poduzeće sa sjedištem u Poreču, koje u svom vlasništvu ima niz kampova, hotela i drugih turističkih smještajnih objekata, a budući da uspješno posluje, uvijek iznova investira u kvalitetu svojih smještajnih kapaciteta.

Valamar ima dugu tradiciju turističkog postojanja. Osnovano je 20. studenog 1953. godine u Poreču kao ugostiteljsko poduzeće u čijem sastavu je bilo 198 kreveta u hotelu Riviera i nekoliko restorana u gradu Poreču . Tadašnji skromni kapaciteti postupno i kroz višestruka ulaganja dosegli su u 2015. godini brojku od 40.704 kreveta u hotelima, apartmanima i kampovima u četiri destinacije (Valamar.com, 2019.): Poreč, Rabac, Krk i Dubrovnik

U idućih deset godina počeli su raditi hoteli Jadran i Parentino te se nastavlja niz izgradnji hotela kojima još i danas upravlja Riviera. Danas Valamar Riviera d.d. ima u vlasništvu i upravljanju ukupno 41 objekt na obali Jadrana s ukupnim kapacitetom od 43.000 postelja u 16.000 smještajnih jedinica.

Brand Valamar je danas vrlo razvijen i sastoji se od riječi „vala“, koja metaforički aludira na valove i „mar“ koje metaforički aludira na more (Valamar.com, 2019.).

Ovo je prvi je hrvatski hotelski brand i predstavlja kombinaciju međunarodnog standarda kvalitete usluge, mediteranskog gastronomskog užitka i elemenata hrvatskog gostoprimstva. Vizija Valamara je (Valamar.com, 2019.):

„Stvaranje nezaboravnih sjećanja svakog dana za svakog gosta“.

Misija Valamara je postati turistička kompanija koja je prvi izbor putnika, partnera i zaposlenika na Jadranu.

Osim što je vođen navedenom misijom i vizijom, Valamar je kreirao i vlastite vrijednosti koje kao poduzeće implementira u svom poslovanju s ciljem građenja što atraktivnijeg imidža i privlačenjem brojnih potencijalnih turista. Poslovni model Valamar Riviere uključuje razvoj i održavanje turističke imovine, operativni menadžment hotela, kampova i ljetovališta te upravljanje ostalim turističkim uslugama u destinacijama.

Grupa Valamar Riviera potvrđuje svoju lidersku poziciju putem iznimnih rezultata poslovanja, te ulaganja u hrvatski i austrijski turizam. 2018. godinu obilježio je dvoznamenkasti rast operativnih prihoda te operativne zarade. Kontinuirana uspješnost

Valamar Riviere utemeljena je na konceptu održivog rasta i razvoja vođenog načelima društveno odgovornog poslovanja. Ona se odražava putem kontinuiranih ulaganja u turistički portfelj, 2018. godine u turističku sezonu investirano je preko 700 milijuna kuna, akvizicija i partnerstva te je ostvareno uspješno poslovanje poduzeća Imperial d.d. koje je Valamar s AZ fondom preuzeo 2016. godine. Kao prvi iskorak u internacionalizaciji poslovanja Valamar je preuzeo Hotele Makarska d.d. u partnerstvu s AZ obveznim mirovinskim fondovima te kupio hotel u Obertauernu u Austriji. Također u 2018. godini potvrđen je i stečajni plan za ulaganje i dokapitalizaciju društva Helios Faros kojim Valamar i PBZ mirovinski fondovi namjeravaju restrukturirati najveću turističku tvrtku u Starom Gradu na Hvaru.

5.2 Računovodstvene politike u obuhvatu prihoda i rashoda

Računovodstvene politike interni su dokumenti koji predstavlja skup pravila koje se poduzeće usvojio kao temelj za vođenje vlastitog računovodstva. Radi se o posebnim načelima koje primjenjuje poduzetnik pri sastavljanju i prezentiranju financijskih izvještaja.

Menadžment Valamara tijekom svog poslovanja poduzima brojne poslovne aktivnosti tijekom godina poslovanja. Te aktivnosti treba računovodstveno evidentirati i prikazati u financijskim izvještajima kao finalnom računovodstvenom proizvodu u obliku visokokvalitetnih informacija. Takve aktivnosti obuhvaćaju njegove računovodstvene politike koje se odnose na obuhvat računovodstvenog kretanja i praćenja Valamarovih prihoda i rashoda. Primijenjene računovodstvene politike omogućuju Valamaru kao donositelju poslovnih odluka izbor između ponuđenih alternativa vrednovanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda. Svaka od ponuđenih alternativa šalje određenu poruku korisnicima financijskih izvještaja.

U poduzeću Valamar Riviera su se tokom 2018. godine implementirale sljedeće računovodstvene politike (Valamar Riviera, 2018.):

- Strane valute
- Dugotrajna imovina namijenjena prodaji
- Mjerenje i priznavanje
- Najmovi
- Primanja zaposlenih
- Rezerviranja
- Priznavanje prihoda
- Zarada dionica
- Porez na dodanu vrijednost

Strane valute u obliku pozitivnih i negativnih tečajnih razlika u financijskim izvještajima prikazani su u kunama, što predstavlja funkcionalnu valutu Društva i valutu Grupe. Dobici ili gubici od tečajnih razlika, koje nastaju prilikom podmirenja tih transakcija i preračuna priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji klasificirana za prodaju mjeri se po nižoj vrijednosti od knjigovodstvene ili fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Dobici ili gubici nastali prodajom dugotrajne imovine namijenjena za prodaju uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u okviru ostalih dobiti/gubitaka (neto)

Mjerenje i priznavanje, sva kupljena i prodana financijska imovina priznaje se na datum transakcije. Financijska imovina iskazana je u računu dobiti i gubitka po fer vrijednosti.

Najmovi se razvrstavaju na obveze i financijske rashode kako bi se dobila konstantna kamatna stopa na preostalo financijsko stanje. Plaćanje najмова iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema razdoblju trajanja najma.

Primanja zaposlenih dijele na obveze za mirovine, otpremnine, kratkoročna i dugoročna primanja zaposlenika. Sve su to rashodi za Valamar Rivieru, te se iskazuje u sveobuhvatnoj dobiti.

Rezerviranja se priznaju ako Društvo i Grupa ima sadašnju zakonsku obvezu kao posljedicu prošlog događaja tada će doći do odljeva resursa radi podmirenja obveza. Rezerviranja se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima. Povećanje će se prikazuje kao rashod za kamate.

Priznavanje prihoda, sastoji se od prihoda od usluga, prihoda od najma, prihoda od kamata i prihoda od dividendi. Prihodi od izvršenih hotelsko- turističkih usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene, prihodi od najma priznaju se u razdoblju u kojem su usluge priznate se tu prikazane u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru „prihodi od prodaje“. Te prihodi od dividendi koje se priznaju kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

Zarada po dionici obračunava se dijeljenjem dobiti ili gubitka koji pripada dioničarima Grupe.

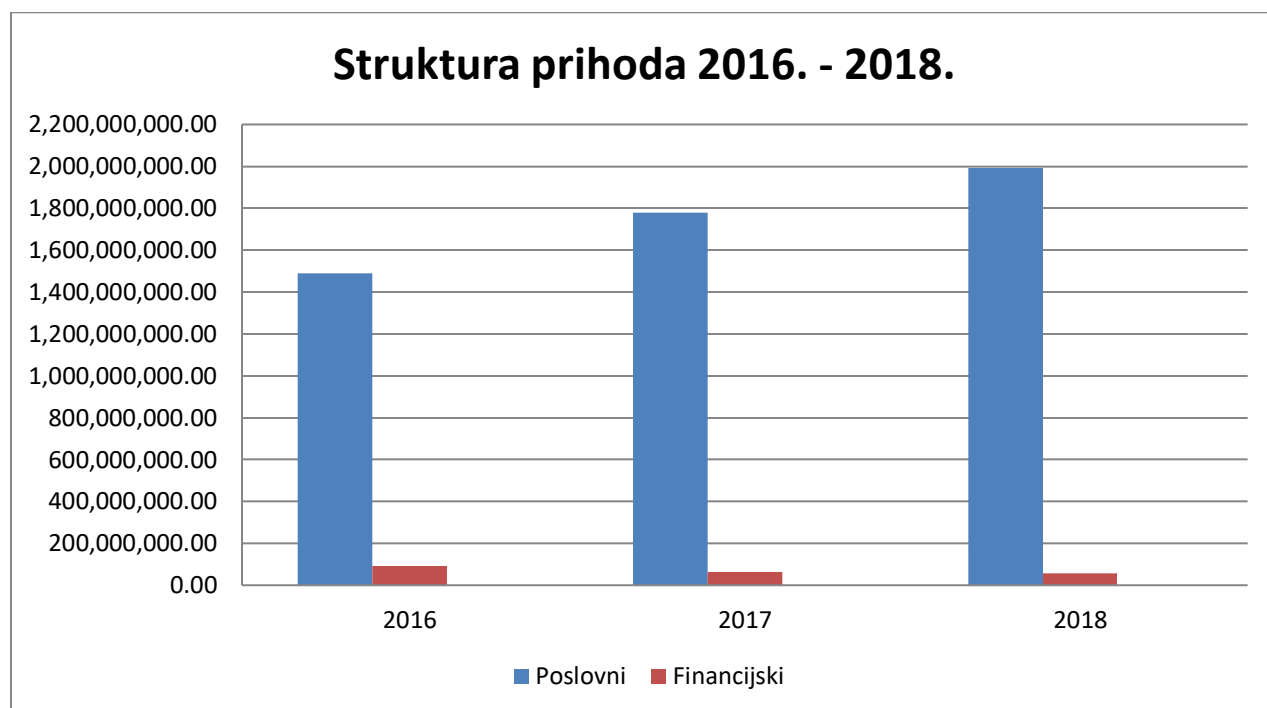
Porez na dodanu vrijednost zahtijeva porezna uprava na neto osnovi. Porez koji proizlazi iz transakcije prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u izvještaju o financijskom položaju na neto osnovi.

U poduzeću Valamar su se dogodile brojne poslovne aktivnosti koje su obuhvatile promjene u obuhvatu prihoda i rashoda Valamara, a rezultat su računovodstvenih politika koje se odnose na Valamarove prihode i rashode koji su pokazali dinamična kretanja u razdoblju od 2016. do 2018. godine.

5.3 Struktura prihoda poduzeća Valamar Riviera d.d

Na strukturu ukupnih prihoda koja je prikazana u Grafikonu 3 utjecao je snažan porast prihoda od prodaje. Ostvareni rast prvenstveno je rezultat uspješnih ulaganja u razvoj proizvoda i širenja portfelja te uravnoteženog upravljanja operativnom efikasnosti vodeći brigu o povećanju plaća i poboljšanju uvjeta rada djelatnika.

Grafikon 3 Struktura ukupnih prihoda Valamar 2016. -2018.

Izvor: izrada autorice prema podacima iz Godišnjeg financijskog izvještaja za 2016. – 2018. godine

Iz Grafikona 3 vidljiva je struktura prihoda za razdoblje od 2016. – 2018. godine. Također vidljivo je kako najveći udio u prihodima u cijelom promatranom razdoblju imaju poslovni prihodi u postotku od prosječno 95,8%, dok financijski prihodi imaju udio od 3,94%.

U promatranom razdoblju od 2016. godine do 2018 godine kompanija je zabilježila rast poslovnih prihoda od 33.74%, a financijski prihodi u promatranom razdoblju bilježe pad od 60,04%.

Tablica 2 Poslovni prihodi 2016. - 2018.

	2016.	2017.	2018.
Prihodi od prodaje	1.454.867.739,00	1.755.286.721,00	1.961.774.901,00
Ostali poslovni prihodi	33.742.862,00	23.109.141,00	29.209.816,00
UKUPNI POSLOVNI PRIHODI	1.488.610.601,00	1.778.395.862,00	1.990.984.717,00

Izvor: Izrada autorice prema podacima iz računa dobiti i gubitka u razdoblju od 2016. 2018. godinu

U tablici 2 prikazani su poslovni prihodi za promatrano razdoblje.

Prihodi od prodaje u cijelom promatranom razdoblju bilježe stopu rasta od 34,84%. Razlog rasta je povećanje obujma poslovanja, rast prihoda pansiona, vanpansionske hrane i pića, rast prihoda ostali operativnih odjela koji uključuju poslove praonice, turističke agencije, najma prostora za događaje i tako dalje. Također, treba napomenuti da je prosječna cijena noćenja 2016. godine iznosila je 516 kuna, dok je 2018. godine iznosila 575 kuna, povećanje prosječne cijene noćenja od 11,62% također je rezultirala povećanjem poslovnih prihoda.

Ostali poslovni prihodi, 2016. godine iznosili su 33.742.862,00 razlog tomu bio je jednokratni prihod od ukidanja rezervacija za sudske sporove.

Tablica 3 Financijski prihodi 2016. - 2018.

	2016.	2017.	2018.
Kamate, tečajne razlike, dividende	43.399.550,00	53.060.805,00	48.127.767.,00
Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	9.107.883,00	7.520.020,00	4.696.029,00
Ostali financijski prihodi	38.381.866,00	3.059.422,00	3.966.257,00
UKUPNI FINANCIJSKI PRIHODI	90.889.299,00	63.640.247,00	56.790.053,00

Izvor: Izrada autorice prema podacima iz računa dobiti i gubitka u razdoblju od 2016. 2018. godinu

Financijski prihodi 2016. godine iznosili su 90.889.299,00 kuna, prihodi kamata, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama bilježe rast od 11,4 milijuna kuna. Zbog jačanja kune za oko 1% u 2016. godini, ostvarene su pozitivne tečajne razlike. Prihodi od kamata iznosili su 4,2 milijuna kuna. Nerealizirani prihodi (dobici) od financiranja imovine veći su za 3,6 milijuna kuna u odnosu na prethodno razdoblje.

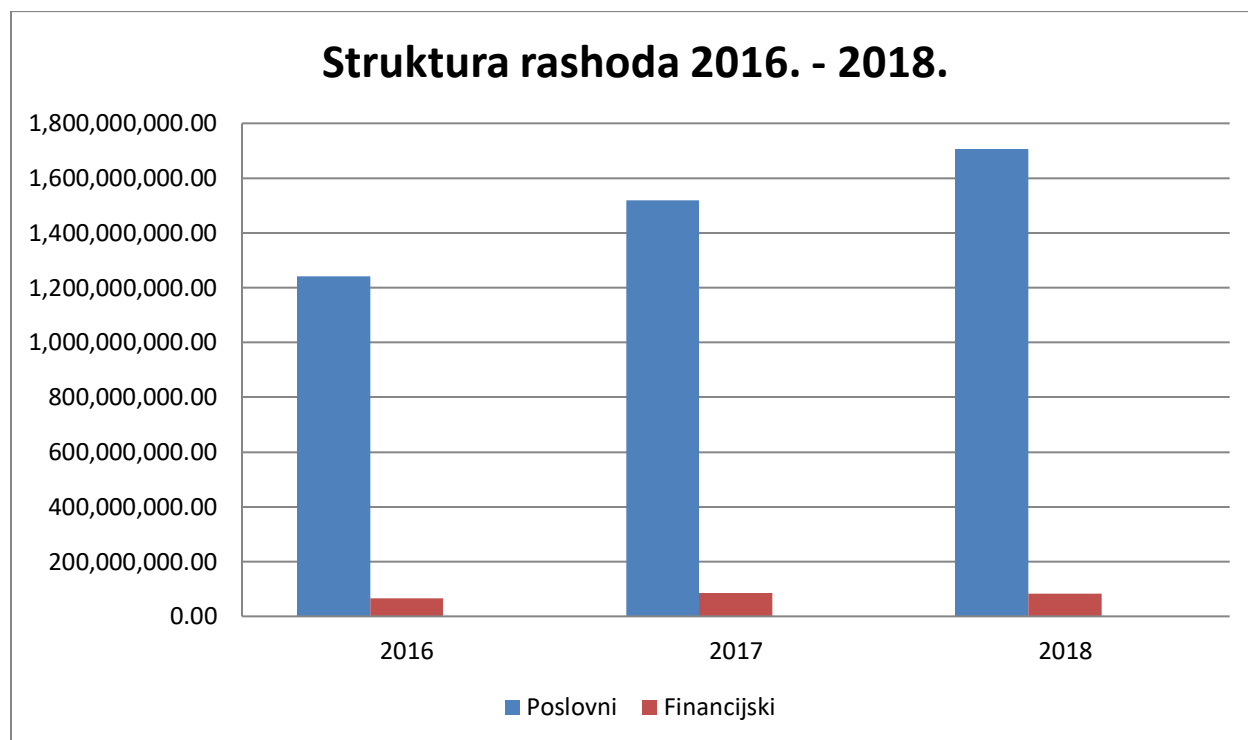
Financijski prihodi tijekom 2017. godine iznosili su 63.640.247,00 kuna te su za 27,2 milijuna kuna veći u odnosu na 2016. godinu. Pozitivne tečajne razlike po dugoročnim kreditima iznosili su 31,6 milijuna kuna te su zabilježili povećanje od 10,8 milijuna kuna. Prihodi od kamata smanjili su se za 3,6 milijuna kuna, na razinu od 600.000 kuna.

Financijski prihodi u 2018.godini iznosili su 56.790.053,00 milijuna kuna, te su bili za 6,9 milijuna kuna manji od 2017. Godine. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iznosili su 47,6 milijuna kuna, Nerealizirani dobici od financijske imovine iznosili su 4,7 milijuna kuna.

5.4 Struktura rashoda poduzeća Valamara Riviera d.d.

Kao što je vidljivo u Grafikonu 4, rashodi su kroz cijelo promatrano razdoblje bili manji od prihoda, a njihov trend rasta bio je pozitivan.

Grafikon 4 Struktura ukupnih rashoda 2016. - 2018.

Izvor: izrada autorice prema podacima iz Godišnjeg financijskog izvještaja za 2016. – 2018. godinu

Iz Grafikona 4. vidljiva je struktura ukupnih rashoda za razdoblje od 2016. do 2018. godine. Također, vidljivo je kako najveći udio u ukupnim rashodima u cijelom

promatranom razdoblju imaju poslovni rashodi u postotku od prosječno 94,3%, dok financijski rashodi imaju udio od 4,9%.

U promatranom razdoblju poslovni rashodi zabilježili su rast od 37,48% u 2018.godini u odnosu na 2016. godinu.

Financijski rashodi bili su najveći 2017. godine kada su iznosili 84.500.000,00 kuna, što je za 2,72% više nego u 2018. godini, te 28,64% više s obzirom na 2016. godinu.

Iz sljedećih tablica detaljnije razmatramo porast poslovnih rashoda i financijske rashode.

Tablica 4 Poslovni rashodi 2016. - 2018.

	2016.	2017.	2018.
Materijalni troškovi	450.374.430,00	519.753.525,00	552.089.395,00
<i>a) Troškovi sirovina i materijala</i>	<i>247.421.054,00</i>	<i>299.650.484,00</i>	<i>328.413.023,00</i>
<i>b) Troškovi prodane robe</i>	<i>2.417.204,00</i>	<i>2.952.180,00</i>	<i>3.380.801,00</i>
<i>c) Ostali vanjski troškovi</i>	<i>200.536.172,00</i>	<i>217.150.861,00</i>	<i>220.295.571,00</i>
Troškovi osoblja	371.316.789,00	480.161.466,00	541.715.389,00
<i>a) Neto plaće i nadnice</i>	<i>222.429.876,00</i>	<i>292.865.456,00</i>	<i>331.617.032,00</i>
<i>b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća</i>	<i>94.779.650,00</i>	<i>119.910.409,00</i>	<i>135.404.814,00</i>
<i>c) Doprinosi na plaće</i>	<i>54.107.263,00</i>	<i>67.385.601,00</i>	<i>74.693.543,00</i>
Amortizacija	265.188.188,00	346.413.599,00	410.521,539,00

Ostali troškovi	128.500.052,00	143.755.460,00	174.686.587,00
Rezerviranja	1.854.405,00	9.486.384,00	7.126.272,00
Vrijednosna usklađenja kratkotrajne imovine (bez financijske imovine)	690.979,00	126.181,00	385.273,00
Ostali poslovni rashodi	23.981.236,00	19.196.560,00	20.913.444,00
UKUPNI POSLOVNI RASHODI	1.241.906.080,00	1.518.893.175,00	1.707.437.899,00

Izvor: Izrada autorice prema podacima iz računa dobiti i gubitka u razdoblju od 2016. 2018. godinu

Tablica 4 prikazuje nam poslovne rashode u zadanom poduzeću.

Materijalni troškovi bilježe rast u promatranom razdoblju, posljedica je rasta direktnih troškova sirovine i materijala, osobito troškova direktne hrane, pića, struje i vode zbog povećanog volumena poslovanja. Postotak porasta iznosi 22.58%.

Troškovi osoblja također pokazuju uzlaznu putanju, 2017. godine Valamar Riviera je uz dogovor s sindikatom povećao davanja za dvije tisuće Valamarovih zaposlenika, te povećanja koeficijenta Tarifnih priloga (2,5%) za gotovo 50 ključnih i deficitarnih zanimanja (sobarice, čistačice, kuhari, konobari i drugi). Porast u 2018. godini nalazimo u konsolidaciji društva Hoteli Makarska i Valamar Obertauern, osiguravanju plaća i ostalih materijalnih i nematerijalnih uvjeta rada, te nova zapošljavanja koja su bila nužna za osiguravanje kvalitete usluga u novim turističkim proizvodima. Valamar

Riviera je prva kompanija u Republici Hrvatskoj koja svim zaposlenicima jamči minimalno neto primanje od 5.000 do 7.500 kuna.

Amortizacija, također ima porast u promatranom razdoblju i to od 45,89%, razlog velikog porasta amortizacije rezultat je konsolidacije društva Imperial u 2016. godini, te provedenog intenzivnog investicijskog ciklusa i konsolidacije poslovanja društva Hoteli Makarsa i Valamar Obertauern u 2017. i 2018. godini.

Ostali troškovi posljedica su rasta troška smještaja, hrane i prijevoza zaposlenika, povećanja troškova osiguranja i troška projektne, tehničke i druge dokumentacije za potrebe investicija i konsolidacija društva Imperial 2016.godine i poslovanja Hotel Makarska i Valamar Obertauern 2018.godine.

Rezerviranja i vrijednosna usklađenja imaju porast u 2017. godini što je posljedica konsolidacije društva Imperial s obzirom na rezervacije za sudske sporove te vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine društva Magične stijene d.o.o. U 2018.godini pad od 2.1 milijuna kuna rezultat je manjih rezerviranja za sudske sporove u društvu Imperial.

Ostali poslovni rashodi pad od 24,9% u 2017.godini rezultat je izostanka troškova poslovanja iz prethodnih godina, 2018. godine porast ostalih poslovnih rashoda na 20,9.

Iz poslovnih rashoda možemo zaključiti da je porast rashoda najviše posljedica porasta materijalnih te troškova osoblja, bez kojih kompanija ne može poslovati te ih smatramo opravdanim, također možemo napomenuti i rashode radi konsolidacije društva Imperial te poslovanja Hotel Makarska i Valamar Obertauern, koji su također obilježili promatrano razdoblje.

Tablica 5 Financijski rashodi 2016. - 2018.

	2016.	2017.	2018.
Kamate, tečajne razlike i slični rashodi	53.227.381,00	76.086.691,00	68.769.660,00
Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	8.256.519,00	6.761.354,00	10.757.668,00
Ostali financijski rashodi	4.200.732,00	1.651.130,00	2.728.040,00
UKUPNI FINANCIJSKI RASHODI	65.684.632,00	84.499.175,00	82.255.368,00

Izvor: Izrada autorice prema podacima iz računa dobiti i gubitka u razdoblju od 2016. 2018. godinu

Financijski su rashodi 2016. godine imale udio od 6,5% u ukupnim rashodima. Rashodi od kamata, tečajnih razlika i drugih rashoda iz odnosa s nepovezanim društvima bilježe pad od 18,8 milijuna s obzirom na prošlu godinu. Najznačajnija promjena s obzirom na 2015. godinu čine negativne tečajne razlike od nerealiziranih stavki bilance koje su zabilježile pad od 26,2 milijuna kuna zbog jačanja eura. Također tijekom 2016. godine porasle su kamatne stope (8,5 milijuna kuna) što je rezultiralo povećanju kreditnog zaduženja.

Financijski rashodi 2017. godine sa iznosom od 84.499.175,00 čak su za 18,8 milijuna kuna veći od prethodnog razdoblja, posljedica toga su povećanje negativnih tečajnih razlika (+15,8 milijuna kuna), zbog povećanja kreditnih obveza uslijed financiranja investicijskih ciklusa 2017. godine dok su se nerealizirani rashodi od financijske imovine smanjili za 1,5 milijuna kuna te iznose 6,8 milijuna kuna.

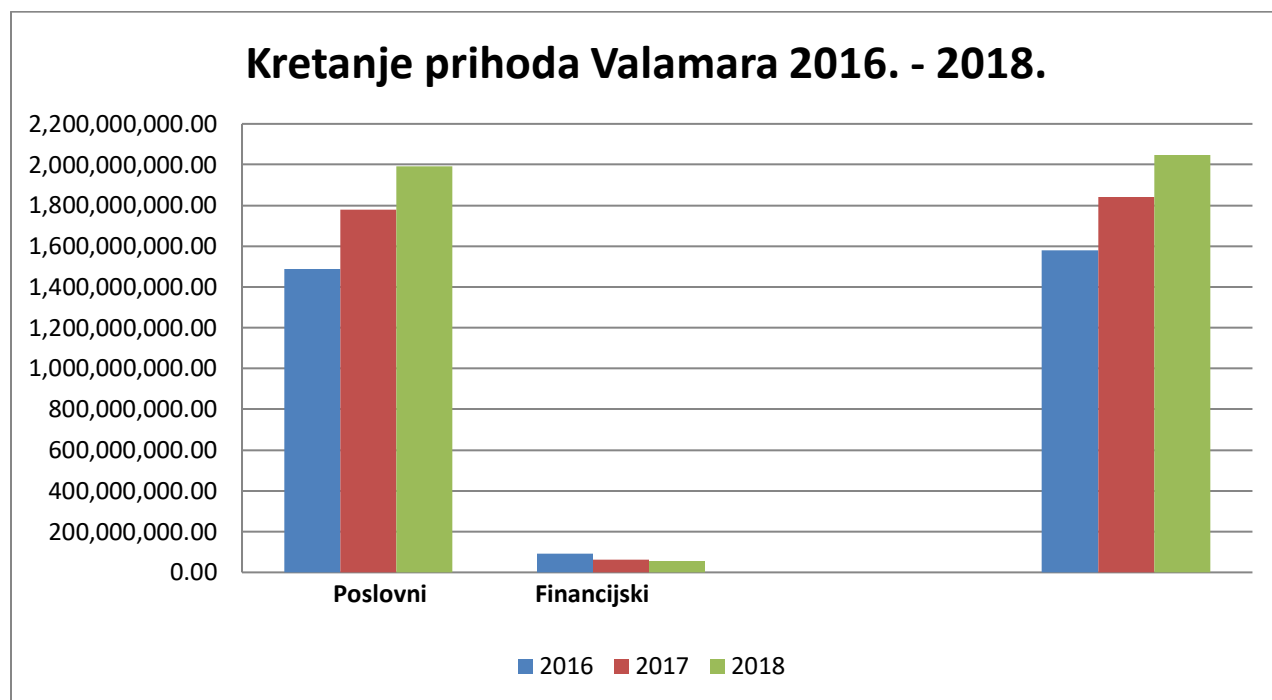
Financijski rashodi 2018. godine niži su za 2,2 milijuna kuna u odnosu na prethodno razdoblje. Razlog je smanjenja tečajnih razlika, kao posljedica deprecijacije kune u odnosu na euro u drugom polugodištu 2018. godinu u odnosu na isto usporedno razdoblje. Povećanje kreditnih obveza uslijed financiranja investicijskih ciklusa 2017. i 2018. godine kamate su se povećale za 7,7 milijuna kuna te su iznosili 49,9 milijuna kuna. Nerealizirani rashodi od financijske imovine bili su veći za 4 milijun kuna kao posljedica povećanja obveza.

Iz financijskih rashoda promatranog razdoblja možemo zaključiti da kompanija najviše financijskih rashoda ostvaruje iz negativnih tečajnih razlika, kreditnih obveza te u nerealiziranim rashodima.

5.4. Analiza kretanja prihoda i rashoda u poduzeću Valamar Riviera d.d.

U ovom poglavlju, analizirati će se ukupni prihod i ukupni rashodi za čitavo promatrano razdoblje. U promatranom razdoblju od tri godine točnije od 2016. godine do 2018.godine. Poduzeće ostvaruje rast u ukupnim rashodima, razlozi za povećanje rashoda mogu se opravdati brojnim investicijama u nadogradnji postojećih, te izgradnji novih smještajnih kapaciteta, kupnja zemljišta i izgradnja novih turističkih kampova za proširenje smještajnih jedinica, brojna ulaganja i proširenja kompaniji su također doprinijeli veće ukupne prihode.

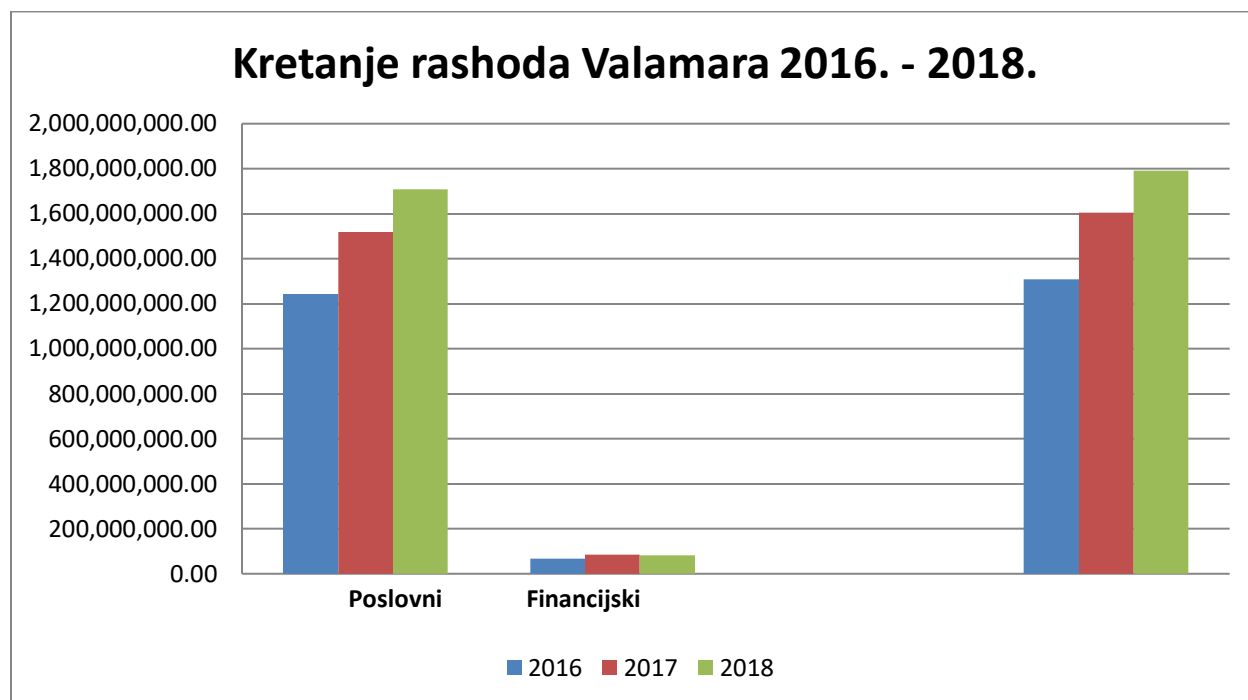
Grafikon 5 Kretanje ukupnih prihoda 2016. - 2018.

Izvor: izrada autorice prema podacima iz Godišnjeg financijskog izvještaja za 2016. – 2018. godinu

Iz Grafikona 5 je vidljivo kako su ukupni prihodi Valamara u razdoblju od 2016. do 2018. godine rasli. 2016 godini ukupni prihodi iznose 1. 579. 500,00 kuna, 2017 godine iznose 1. 842. 036,00 kuna, te 2018 godine 2. 047. 775,00 kuna.

Grafikon 6 Kretanje ukupnih rashoda 2016. - 2018.

Izvor: izrada autorice prema podacima iz Godišnjeg financijskog izvještaja za 2016. – 2018. Godinu

Iz Grafikona 6 vidljivo je kretanje rashoda Valamar Riviera za razdoblje od 2016. godine do 2018. godine. Prikazan je rast rashoda u obračunskom razdoblju, ukupni rashodi u 2016.godini iznosili su 1. 307. 591,00 kn, 2017 godine ukupni rashodi iznosili su 1. 603. 392,00 kuna, te u 2018.godini ukupni rashodi iznosili su 1. 789. 693,00 kuna.

Tablica 6 Prikaz postotnog povećanja ukupnih prihoda i rashoda 2016. - 2018.

%	2016.	2017.	2018.
Ukupni prihodi	-	16,62%	11,17%
Ukupni rashodi	-	22,43%	11,61%

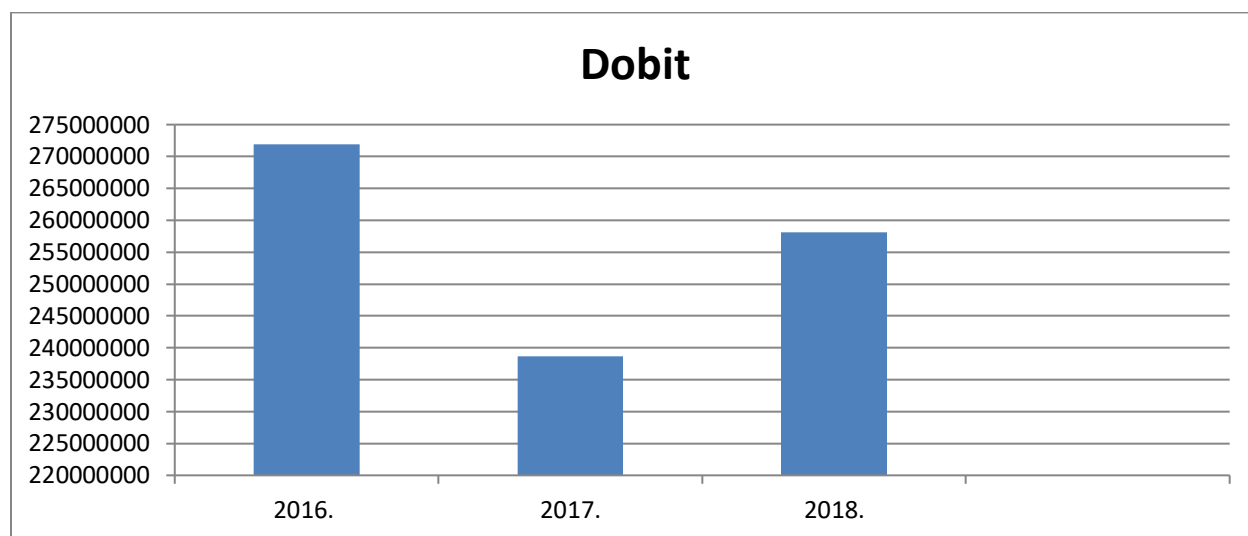
Izvor: Izrada autorice prema podacima iz Godišnjeg financijskog izvještaja za 2016. – 2018. Godinu.

Iz Tablica 6 vidljivo je povećanje ukupnih prihoda i ukupnih rashoda s obzirom na prethodnu godinu. 2016. godinu kao početna godina promatranja nije uspoređena s nijednom godinom. Vidljiv porast kod ukupnih prihoda u cjelokupnom razdoblju iznosi 27,79%, te ukupnih rashoda od 34.04%.

Kao posljednji pokazatelj uspješnosti u obračunskom razdoblju glede prihoda i rashoda vidljiv je financijski rezultat poslovanja. Poduzeće posluje s pozitivnim financijskim rezultatom, dobit.

Dobit predstavlja konačni učinak financijskog poslovanja u poslovnoj godini. Ako su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda ta razlika predstavlja dobit prije oporezivanja ili bruto dobit.

Grafikon 7 Dobit prije oporezivanja

Izvor: Izrada autorice prema podacima iz Godišnjeg financijskog izvještaja za 2016. – 2018. Godinu.

Iz Grafikona 7 vidljiva je dobit prije oporezivanja. Dobit prije oporezivanja za 2016. godinu iznosila je 271.909.180,00 kuna, što je ujedno i najveća dobit prije oporezivanja u promatranom razdoblju. 2017. godine iznosila je 238.643.769,00 kuna, te 2018. godine. 258.081.503,00 kuna.

6. ZAKLJUČAK

Praćenje prihoda i rashoda u poduzeću je veoma značajan financijski pokazatelj uspješnosti poslovanja i način je na koji interni i eksterni korisnici mogu steći uvid u poslovanje. Internim korisnicima analitika ovakvog poslovanja daje informacije o potrebama saznanja o poslovanju i budućim planiranim poslovnim aktivnostima menadžmenta, dok eksternim korisnicima ove informacije mogu biti zanimljive ukoliko su zainteresirani za investiranje u odabrano poduzeće.

Poslovni prihodi su jedan od najznačajnijih financijskih pokazatelja koji pokazuju snagu poduzeća. Prihodi se dijele na poslovne i financijske, a svaka od ovih stavki utječe na ukupne prihode i na poslovanje poduzeća.

Poslovni rashodi su kao odljev financijskih sredstava također značajan pokazatelj poslovanja poduzeća jer ukazuju u kojem pravcu poduzeće ima kretanje svojih dugovanja i na koji način troši apsorbirane prihode s tržišta. Poslovni rashodi se također dijele na poslovne i financijske, a njihov iznos utječe na formiranje strukture ukupnih rashoda, u kojima najčešće najveći udio imaju poslovni rashodi.

Poduzeće Valamar je jedno od najuspješnijih turističkih poduzeća na hrvatskom prostoru i svake godine generira prosječno 1,5 milijardi kuna ukupnih prihoda, te prosječno 1,3 milijarde kuna ukupnih rashoda, čije stope rasta godišnje prosječno iznose 8,3% s malim odstupanjima i prihoda i rashoda. Najveći udio u ukupnim приходima i rashodima poduzeća Valamar imaju poslovni prihodi i rashodi, njihov udio u svim godinama promatranog poslovanja prelazi 94% ukazuje na činjenicu da poduzeće najviše prihoda ostvaruje iz redovnih poslovnih aktivnosti. Sljedeća stavka su financijski prihodi i rashodi Valamara, čiji udio u ukupnim приходima i rashodima iznosi prosječno 4,9% - navedeno ukazuje na činjenicu da se poduzeće pored svojih redovnih aktivnosti u malom postotku bavi i financijskim poslovnim aktivnostima, ostvarujući od njih financijske prihode i pokrivajući njima financijske rashode.

Valamar je vrlo uspješno poduzeće čiji se poslovni model temelji na razvoju i održavanju turističke imovine i na upravljanju turističkim uslugama u destinacijama.

Valamar je, poslujući s pozitivnim financijskim rezultatom kroz duže vremensko razdoblje, osvojio leadersku tržišnu poziciju na hrvatskom turističkom tržištu, a analitikom njegovih poslovnih prihoda i rashoda stekla se spoznaja o uspješnosti njegova poslovanja, čime je poduzeće pokazalo kako je uspješno i sposobno opstati na zahtjevnom turističkom tržištu.

7. LITERATURA

Knjige:

1. Gulin, D. (2001): Računovodstvo trgovačkih društava uz primjenu MSFI/MRS i poreznih propisa, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
2. Grupa autora (2003): Računovodstvo, HZRFID, Zagreb.
3. Gulin, D. (2018): Računovodstvo II, evidentiranje poslovnih procesa, Zagreb.
4. Sikavica, P., Bahtijarević-Šiber, F. (2001): Leksikon menadžmenta, Masmedia, Zagreb.
5. Tominac S., Cutvarić S., Čevizović I., Glasnović B., Gulin D., Leko S., Sačer I., Miličić I., Mrša J., Perčević H., Pokrovac I. (2008): Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, S poreznim propisima, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
6. Tušek B., Sačer I., Mališ S., Žager K., Žager L. (2016): Računovodstvo I: Računovodstvo
7. za neračunovođe, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
8. Valamar Riviera (2016): Godišnje izvješće 2016., dostupno na <https://valamar-riviera.com/media/119444/godisnji-izvjestaj-za-2016-konsolidirani.pdf>, pristupljeno 31.08.2019.
9. Valamar Riviera (2017): Godišnje izvješće 2017., <https://valamar-riviera.com/media/186633/godisnji-izvjestaj-za-2017-konsolidirani.pdf>, pristupljeno 31.08.2019.
10. Valamar Riviera (2018): Godišnje izvješće 2018., <https://valamar-riviera.com/media/236368/godisnji-izvjestaj-za-2018-konsolidirani.pdf>, pristupljeno 31.08.2019.

Znanstveni članci:

1. Bakran, Domagoj i dr. (2016) Sastavljanje financijskih izvještaja za 2015. godinu. Računovodstvo i financije 1/2016, 5–77. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika (Rif), Zagreb.
2. Cutvarić, Miljenka. (2016): Računovodstveno praćenje poslovanja i obračun PDV-a u ugostiteljskoj djelatnosti. Računovodstvo i financije 4/2016, 22 – 29. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika (Rif), Zagreb.
3. Čevizović, Ivan; Remenarić, Branka. (2015): Priznavanje prihoda. Računovodstvo i financije 4/2015, 17–18. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika (Rif), Zagreb.
4. Narodne novine (2008): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSF1 16: Rashodi, Narodne novine d.d., Zagreb.
5. Odbor za standarde financijskog izvještavanja, (2009): Hrvatski standard financijskog izvještavanja 15: Prihodi, dostupno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_01_4_120.html, Narodne novine br. 4/2009, pristupljeno 30.08.2019.

Online izvori:

1. Ipress.hr (2018): Poreč osvojio drugo mjesto među destinacijama za ljetni odmorišni turizam, dostupno na <https://m.ipress.rtl.hr/vijesti/57072-porec-osvojio-drugo-mjesto-medu-destinacijama-za-ljetni-odmorisni-turizam>, pristupljeno 31.08.2019.
2. Valamar.com (2019): Povijest, dostupno na <https://valamar-riviera.com/hr/ोजना/povijest/#image-3>, pristupljeno 31.08.2019.

Zakoni i propisi:

1. Hrvatski Sabor (2018): Zakon o računovodstvu, Narodne novine br. 116/18, dostupno na <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>, pristupljeno 31.08.2019.

6. POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1 Vrsta prihoda	3
Grafikon 2 Vrste rashoda	9
Grafikon 3 Struktura ukupnih prihoda Valamar 2016. -2018.	26
Grafikon 4 Struktura ukupnih rashoda 2016. - 2018.	29
Grafikon 5 Kretanje ukupnih prihoda 2016. - 2018.	35
Grafikon 6 Kretanje ukupnih rashoda 2016. - 2018.	36
Grafikon 7 Dobit prije oporezivanja.....	37

7. POPIS SLIKA

Slika 1 Utvrđivanje financijskog poslovanja	17
---	----

10.POPIS TABLICA

Tablica 1 Sadržaj i struktura računa dobiti i gubitka.....	17
Tablica 2 Poslovni prihodi 2016. - 2018.....	27
Tablica 3 Financijski prihodi 2016. - 2018.	28
Tablica 4 Poslovni rashodi 2016. - 2018.	30
Tablica 5 Financijski rashodi 2016. - 2018.	33
Tablica 6 Prikaz postotnog povećanja ukupnih prihoda i rashoda 2016. - 2018.....	36

11. SAŽETAK

Prihodi i rashodi su snažna ekonomska kategorija koja označava uspjeh poslovanja poduzeća. Ove kategorije su temeljne financijske okosnice koje pružaju uvid u razinu uspjeha poduzeća tako da se njihovom analitičkom predodžbom može steći uvid u analitiku nekog poslovnog pothvata. Upravo sam uspjeh, konkurentnost, generiranje pozitivnog ili negativnog financijskog rezultata kao i financijski opstanak poduzeća na tržištu ovisi o prihodima, ali i o rashodima.

Prihodi i rashodi kao ekonomske kategorije formiraju svojim strukturama i odnosom dobit ili gubitak poduzeća. Dobit ili gubitak nekog poslovnog poduzeća prikazuje se oduzimanjem rashoda od svih prihoda, te služe, upravo za navedeno tj. za mjerljivost uspješnosti poduzeća u financijskom smislu. Poduzeća uvijek teže ostvarenju dobiti i pozitivnog financijskog rezultata te kao takva uvijek nastoje postići maksimizirati prihode i minimizirati rashode da bi ostvarili zadovoljavajući financijski rezultat.

Ključne riječi: prihodi, rashodi, poduzeće, Valamar, analiza

12. SUMMARY

Revenues and sales are strong economic categories that signify the success of a company's business activities. These categories are the fundamental financial frameworks that provide insight into the success of businesses in such a way that their analytics can gain insight into the analytics of a business venture. Exactly the success, competitiveness, generating a positive or negative financial result, as well as financial opportunities, depend of company's both revenue and expenses.

Revenues and expenses as economic categories form with their structures and mutual relations the profit or loss for the enterprise. The profit or loss of a business enterprise is measurable by subtraction from revenue to sales and they serve for the measurable performance of the enterprise in financial terms. Companies always weigh to achieve positive financial results, and as that they always try to achieve maximum revenue and minimum sales in accordance to achieve satisfactory financial results.

Keywords: revenue, sales, company, Valamar, analysis